

NGA TANGATA RONGO-NUI O TE PAKEHA.

Na R.T.K.

KO nga tangata tino rongonui o te pakeha ara o nga iwi matau ehara i nga kiingi, i nga kuini; ehara i nga pirimia i nga mema Paremete; ehara i nga toa whawhai o tahaki o te moana; ehara i nga tangata e kupapa nei te tini ki a ratou kupu; ehara i nga tangata whai whenua, whai moni. E rangona ano enei tangata i o ratou na ra, ko etahi e roaroa te maunga o ratou ingoa i te ngutu o te tangata me whakaararotia. Ko nga tangata tino rongonui o te ao e werawera tonu nei o ratou ingoa i nga whakatupuranga katoa a taea noatia rano te mutunga o te ao—ko nga tohunga tuhituhi pukapuka, kai tito waiata. He tokomaha o enei tangata kua puehutia ki te kopu o te whenua ko a ratou kupu ia, ko o ratou whakaaro, ko a ratou whakaakoranga, kei te matomato tonu, e kore rawa e memeha. He hoa ratou no nga kingi, he hoa ratou no te tangata i nga taone nunui, he hoa ratou no te tangata i te pito o te ao; he hoa ratou no te hunga e rere ana i nga moana, he hoa ratou no te tangata e noho mokemoke ana i nga moutere ririki o te moana; he hoa ratou no nga kaumatua, he hemonga no ratou nga whare kura. E tamariki ana ano te pakeha ka whakaakona ki a ratou kupu, ki o ratou whakaaro. Inakoa tenei Maori e hautu nei mo ratou, he ohonga no te ngakau i a ratou kupu. Ko ratou oku hoa i nga mataaratanga i te po. i nga wa o te mauuitanga o te tinana, i nga wa mokemoke. Otira ko te tangata e mohio ana ki a ratou kaore i te mohio ki te mokemoke.

Ko nga tino tohunga o te reo Ingarihi. ara, ko etahi ko:—Shakespeare (Hakipia), Milton, Addison, Cowper, Pope, Goldsmith. Longfellow, Wordsworth, Coleridge, Byron, Grey, Southey, Browning, Sir Walter Scott, Burns, Shelley, Macaulay, Dickens. Thackeray. Tennyson. Ko etahi o enei tangata he tino rawa-kore, a mate rawa-kore atu, me Milton, me Cowper, me Goldsmith, me Burns. He tino rawa-kore enei tangata otira ko ratou tonu etahi tangata tino rongonui o te Ingarihi a e arohaina ratou mo a ratou korero mo ake tonu atu. E kore rawa ratou e mate.

Ko Korimete ara ko Oriwa Korimete he tamaiti na te minita. I te matenga o tona matua ka tino rawa-kore ia. ko tona oranga i te ao he oranga tino whakauaua a i mate ia ki tetahi whare tino he i Ranana. I a ia i Uropi, i haere tonu ia ma te waeae, hei nga ahiahi, ka tu i waho o nga whare ka whakatangi i tana purutu hei utu kai, hei utu moenga mona. No te tau 1728 a Korimete i whanau ai, no te tau 1774 ka mate, e 46 ona tau.

E rua nga mea i tino rongonui ai tenei tangata, na tana pukapuka e kiia nei ko te “Vicar of Wakefield” (“Te Minita o Wakepira”) me tana korero ara waiata mo tona kainga tupu i kiia nei e ia ko:—

“Sweet Auburn! Loveliest village of the plain.”

“Aupana ataahua, kainga tino pai o te mania.”